

то са опалвала, извѣстявалъ на хлѣбarya да но-
си хлѣба.

Веднажъ му са разгнѣвилъ подкапитанина и го наказалъ неправедно. Горкыя чимпанзе са молилъ съ очи-тѣ си да го оставятъ и да го не наказватъ неправедно; нѣ не са послушалъ. Той прѣтърпѣлъ наказаніе-то, нѣ това му са видѣло до толкова тежко, щото не рачилъ вече да яде и умрѣлъ отгладъ и отъ жалостъ. Моряци-тѣ го жалѣли, какво-то са жалѣй добъръ другаръ.

Нѣ до тука ный говорихме за упитоменъя чимпанзе; да видимъ сега, какъ живѣй той въ диво-то си състояніе. Той са срѣща на чифтове и отъ това искатъ да кажжѣтъ, че е едноженецъ. Като ходи правъ, той са опира на тоягж, коѫто употреблява въ нужно врѣме и като оружіе. Защищава са и съ камъни, кои-то той фрѣля-твърдъ искусно. Чимпанзе живѣе въ усамотеніи-тѣ мяста на горж-тѣ, дѣто нѣколко чифта направижтъ селце отъ нѣколко колибки. Ако бы да нагазе място-то имъ нѣкой непріятель — Человѣкъ или животно, чимпанзе са бїжтъ съединено и съ общы силы запазватъ се-бе си отъ непріятеля. Съ прѣчкы и камъни тѣй отпижжатъ отъ място-то си и голѣмы-тѣ слоноп-ве. Ако бы да са нарани нѣкои въ боя, другары-тѣ му го занасятъ въ колибы-тѣ, очистихътъ му ранж-тѣ и ях свѣрзватъ съ нѣкаквы джвканы трѣви и съ лика.